

**Delvis opdatering af
delstatens udviklingsplan (LEP) 2010 Kapitel 3.5.2
samt delopstilling af regionalplanerne for
planlægningsområderne I, II og III
i Slesvig-Holsten
(emne vindenergi)**

Tekstdelen

til udkastet til delvis opdatering af
delstatsudviklingsplan (LEP) 2010
Kapitel 3.5.2
(emne vindenergi)

3.5.2 Vindenergi

Principper og mål for regionalplanlægning

- 1 G** Vindenergi er især vigtig både hvad angår energi- og klimapolitik samt økonomiske og rumlige overvejelser. Udvidelsen af anvendelsen af vindenergi bør videreføres under hensyntagen til alle relevante spørgsmål som beskyttelse af kvarteret, bosættelses- og infrastrukturudvikling, turisme og rekreation, søfarts- og luftfartssikkerhed, fiskeri, landbrug og natur-, artsbeskyttelse og vandbevarelse samt beskyttelse af historiske monumenter.
- 2 G** Det potentiale, der er forbundet med vindenergi, skal tages i betragtning med andre offentlige interesser for at fremme landet teknologisk og økonomisk. Derved udnyttes områderne for denne miljøvenlige form for energigenerering under hensyntagen til befolkningens natur-, landskabs- og beskyttelseskrav.
- 3 Z** For den rumlige styring af opførelsen af vindmølle anlæg skal prioritetsområder med effekten af egnede områder til brug af vindenergi (prioritetsområder vindenergi) defineres i regionalplanerne. I disse er anvendelsen af vindenergi prioriteret over andre rumrelaterede anvendelser. Sidstnævnte er udelukket inden for prioritetsområderne, for så vidt som de er uforenelige med brugen af vindenergi. For dette skal hele landets territorium kontrolleres. Opførelse af vindmølle anlæg koncentrerer om de områder, der er udpeget i regionalplanerne.
- 4 G** Udover prioritetsområderne vindenergi skal prioritetsområder til Repowering (prioritetsområder Repowering) udpeges i regionalplanerne for yderligere koncentration og dermed lette landskabets udseende og øge effektiviteten. De anvendes inden for ti år efter regionalplanerne er effektive og kun til projekter, der samtidig erstatter to eksisterende vindmøller uden for prioritetsområderne vindenergi for hvert nybygget vindmølle anlæg. Efter ti år skal uudnyttede prioritetsområder Repowering eller uudnyttede dele af arealerne være omfattet af udelukkelsesvirkningen. I prioritetsområderne Repowering prioriteres brugen af vindenergi i tidsrummets løbetid over andre rumrelaterede anvendelser. Sidstnævnte er udelukket inden for prioritetsområderne, for så vidt som de er uforenelige med brugen af vindenergi.
- 5 Z** Prioritetsområder vindenergi og prioritetsområder Repowering skal muliggøre opførelse af en vindmøllepark med mindst tre vindmøller. I dette tilfælde kan prioritetsområder bestå af flere sektioner, hvis de udgør en enhed i deres rumlige effekt med hinanden eller med større udpegede områder.
- 6 G** I prioritetsområderne vindenergi og inden for prioritetsområderne Repowering skal der ikke fastlægges højdegrænser, medmindre højdebegrænsninger er nødvendige af tekniske årsager.
- 7 Z** Vindmølle anlæg skal overholde mindst fem gange den samlede højde (5H) som afstand til boligområder med bolig- eller fritidsfunktion, der byggeplanmæssigt retsligt er klassificeret som indre område i henhold til §§ 30 eller 34 BauGB. I ydreområdet skal der byggeplanmæssigt retsligt i henhold til § 35 BauGB overholdes en afstand på mindst tre gange den samlede højde (3H) af vindmølle anlægget til boligformål. Den respektive afstand måles mellem vindmølle anlæggets nærmeste bygnings hjørne af huset og midten af mastfoden af anlægget.
- 8 G** Egnede områder i regionalplanerne 2012 og uden for disse eksisterende vindmølleparker med mindst tre vindmøller, som følge af Repowering-foranstaltninger

efter 2012, bør helst indgå i regionalplanerne som prioritetsområder vindenergi, hvis de opfylder kriterierne for det overordnede koncept.

- 9 Z** Ved fastlæggelse af udviklingen af bosættelser i regionalplanerne, samt i byplanlægning igennem kommuner, skal der tages hensyn til forebyggende afstande til eksisterende prioritetsområder vindenergi og prioritetsområder Repowering.
- 10 G** Udnyttelse af grænseoverskridende prioritetsområder vindenergi og prioritetsområder Repowering skal koordineres i planlægningen mellem kommuner og tværs over grænserne for at optimere energistyring, byplanlægning og landskabspleje.
- 11 Z** Udenfor de specificerede prioritetsområder vindenergi og prioritetsområder Repowering er oprettelsen af vindmølle anlæg i ydreområdet udelukket. Undtaget fra udelukkelsen er små systemer som individuelle anlæg med i alt op til 30 meter totalhøjde og tilhørende anlæg, der tjener et projekt i henhold til § 35 stk. 1 tal 1 nr. 4 BauGB, med i alt op til 70 meter samlet højde.
- 12 G** Ved konstruktion af vindmølle anlæg skal der tages hensyn til aktuelle udviklinger og innovationer inden for teknologien. Med hensyn til den nødvendige mærkning og belysning af vindmølle anlæg bør negative virkninger gennem brugen af tekniske muligheder, især den nødbaserede natmærkning, minimeres.

Begrundelse

B til 1

Ifølge dommene af Slesvig-Holstens højere forvaltningsdomstol den 20. januar 2015 er der behov for at omarbejde plankonceptet for anvendelse af vindenergi i delstaten. Dette omfatter at leve op til privilegering af vindenergi i ydreområdet, der bidrager til delstatens klimabeskyttelses- og energipolitiske mål, samtidig med at tage hensyn til forsigtighedsprincippet om anvendelse af vindenergi til fordel for nabosikring, natur- og landskabsbeskyttelse.

Jævnføre politiske mål i tidligere rapporter og programmer ¹ fastlægger delstatsregeringen, udover mål for reduktion af drivhusgasemissioner, også mål for udvidelse af el- og varmeproduktion fra vedvarende energikilder.

Energivendings- og klimabeskyttelsesloven (EWKG), som trådte i kraft i marts 2017, formulerede ekspansionsmålet til mindst 37 TWh elektricitet fra vedvarende energi (§ 3, stk. 3) EWKG), som vil blive opdateret fra 2025 i rapporterne om energivendings- og klimabeskyttelse (§ 3 stk. 5 EWKG). I overensstemmelse med lovgivningsmæssige begrundelse tilstræber delstatsregeringen et målscearium for udvidelsen af vedvarende

---

¹ Integriertes Energie- und Klimakonzept, LT-Drucksache [17/1851](#) vom 19.9.2011, Energiewende- und Klimaschutzbericht, LT-Drucksache [18/889](#) vom 5.6.2013, Energiewende- und Klimaschutzbericht, LT-Drucksache [18/1985](#) vom 6.6.2014, Energiewende- und Klimaschutzbericht, LT-Drucksache [18/3074](#) vom 4.6.2015, Energiewende- und Klimaschutzbericht, LT-Drucksache [18/4389](#) vom 6.7.2016, Energiewende- und Klimaschutzbericht, LT-Drucksache [18/5427](#) vom 4.6.2017.

energikilder til elproduktion en installeret kapacitet på landbaseret vindenergi på 8 GW indtil 2020 og 10 GW indtil 2025.²

Målsætningsåret	2020	2025
Udvidelse af elproduktion fra vedvarende energi i TWh	29 TWh	37 TWh
heraf vind onshore	8 GW	10 GW

Udvidelsen af offshore vindenergi i EEZ vil yderligere øge andelen af vedvarende energikilder i bruttoenergiproduktionen.

I Slesvig-Holstens territorialfarvande i Nord- og Østersøen samt i Elben er der ikke forelagt egnede områder til brug af vindenergi, og der skal ikke defineres nogen egnethed eller prioritetsområder i fremtiden. I Nordsøen er der i vid udstrækning bevaringsårsager mod brugen af vindenergi (Slesvig-Holsten Wattenmeer National Park, FFH- og fuglereservater) samt aspekter af turisme og maritime sikkerhedsspørgsmål. Derudover er der for Nordsøen og Østersøen, grundet andre prioriterede anvendelser og tætheden af anvendelseskonkurrence, ikke plads til brug af vindenergi. I øvrigt henvises der til forbundsstatens plan for Offshore (Bundesfachplan-Offshore = BFO) og til den fremtidige arealudviklingsplan i henhold til §§ 4 ff vindenergiloven (Windenergie-auf-See-Gesetzes = WindSeeG).

B til 2

Energivendingen og især den videre udvidelse af vedvarende energikilder har en særlig økonomisk betydning for Slesvig-Holsten og er forbundet med betydelige muligheder for merværdi og beskæftigelse i Slesvig-Holsten i fremtiden.

B til 3

For at muliggøre kompromisser mellem de beskyttede goder menneske og natur, økonomiske muligheder, netudvidelse og frem for alt klimapolitiske forpligtelser har delstatsregeringen gennemgået og defineret planlægningsalternativer og planlægningsparametre i det overordnede koncept for vindenergiforbrug i Slesvig-Holsten. Hvis vindenergi skal koncentreres i planlægningsområdet og udelukkes i resten af landet, skal prioritetsområder for anvendelse af vindenergi i henhold til § 7, stk. 3, punkt 2 nr. 2, ROG med virkning af egnede områder i henhold til § 7, stk. 3, punkt 2, nr. 3, ROG identificeres (OVG Slesvig, domme af 20.01.2015 1 KN 6/13 og 1 KN 7/13). Dette forudsætter, at udelukkelsen i sidste ende er endeligt afklaret, men også at prioriteringen af vindenergiforbruget på regionplanlægningsniveau er bestemt og etableret i regionen. Valget af områder er baseret på de hårde og bløde tabukriterier samt vurderingskriterierne i det overordnede rumlige koncept for udkastet til delvis opdatering af delstatsudviklingsplanen

---

² LT-Drucksache 18/4388, s. 27.

(LEP) 2010 kapitel 3.5.2 og delopstillingen over regionalplanerne i planområderne I, II og III i Slesvig-Holsten (emne vindenergi) [Bilag 2].

B til 4

For at tage hensyn til planlægningskonceptets indvirkning på de eksisterende anlæg i landet kan regionalplanerne identificere prioritetsområder for Repowering, hvis dette er nødvendigt i den samlede vurdering af interesserne i det respektive planlægningsområde. Udvælgelsen af egnede arealer er lavet uafhængigt af kravet om en væsentlig udnyttelse af regionalplanerne for vindenergi; men det bidrager til at nå de energipolitiske mål. Ikke desto mindre gælder udvælgelseskriterierne for prioritetsområder vindenergi tilsvarende. Yderligere udvælgelseskriterier, der kræves med henblik på Repowering, fastlægges i regionalplanerne ud fra de delrumlige krav. Begrænsningen af prioritetsområder for Repowering er på den ene side nødvendig for at opnå den ønskede lettelse af landskabet af gamle anlæg inden for den gennemsnitlige gyldighedsperiode for regionalplanerne. På den anden side sikrer dette, at de gamle anlægsoperatørers præference slutter efter deadline, således at ulemperne hos de nye anlægsoperatører med hensyn til brugen af prioritetsområder Repowering forbliver begrænset i tid. Hvis de opbyggede prioritetsområder Repowering er i overensstemmelse med planlægningskonceptet, kan regionalplanerne bruge dem som prioritetsområder for vindenergi under hensyntagen til den samlede belastning i fremtidige planopdateringer.

B til 5

Hovedformålet med planlægningen er vindmølleanlæggenes rumlige koncentration for samtidig at holde større tilstødende landskabsdele fri af anlæg og for at forhindre spredt ekspansion i området med individuelle anlæg. For, at et prioritetsområde kan opnå en tilstrækkelig koncentrationsvirkning i denne forstand, skal den have en vis mindste størrelse, som i det mindste er egnet til at rumme en vindmøllepark, dvs. mindst tre vindmølleanlæg. § 35 stk. 3 sætning 3 BauGB, som er retsgrundlaget for at begrænse den privilegerede opstilling af vindmølleanlæg i det eksterne område ved hjælp af rumplanlægningsplaner, har til formål at binde vindmølleanlæg i koncentrationszoner og holde resten af den ydre zone fri for vindmølleanlæg. Binding er kun mulig, hvis flere systemer kombineres på ét sted, dvs. bundtet. En koncentrationszone skal dimensioneres, så den er egnet til at modtage en vindmøllepark. Selv om der ikke er nogen lovlig definition af en vindmøllepark, er det ifølge Bundesverwaltungsgericht (statens forvaltningsdomstols) retspraksis nødvendigt at optage mindst tre vindmølleanlæg til en vindmøllepark. Loven om vurdering af virkningerne på miljøet er også baseret på den antagelse, at lovligt definerede testkrav kun skal tages i betragtning ved tre eller flere vindmølleanlæg. Baseret på et arealkrav for et vindmølleanlæg på normalt 5 ha er derfor minimumsstørrelsen af et prioritetsområde normalt 15 ha. Desuden skal der også tages hensyn til mindre arealer på mindre end 15 hektar, forudsat at de har en tilsvarende virkning som en vindmøllepark med hensyn til deres indvirkning på landskabet og dets rumlige forhold med hinanden eller med områder, der opfylder mindstearealet. En rumlig forbindelse antages, hvis de små arealer ligger inden for 400 m af det store område.

B til 6

For at nå energi- og klimapolitiske mål, især gennem den videre udvidelse af vindenergiforbruget og under hensyntagen til Repowering, er det afgørende at afholde sig fundamentalt fra at begrænse højdegrænser for anlæg til vindenergiforbruget i regionalplanerne. Tekniske kriterier, f.eks. grundet natur- og landskabsbeskyttelse, bevarelse af monumenter eller garanti for flysikkerhed kan begrunde en højdegrænse i individuelle tilfælde. Højdegrænser baseret på byplanlægningskrav inden for rammerne af kommunal byplanlægning af arealanvendelser er i princippet mulige, men må ikke underminere prioriteten for anvendelsen af vindenergi.

B til 7

For at give lokale beboere i det indre område i umiddelbar nærhed af eksisterende vindmølleparker større forebyggende beskyttelse mod meget høje vindmøller, skal der altid opretholdes en afstand til denne boligudvikling for nybyggede vindmølleanlæg, der er fem gange anlæggets højde. Formålet med denne forordning er at sikre, at virkningen på befolkningen i beboede områder er begrænset mht. udviklingen af rotordiameteren og den samlede højde af vindmølleanlæg. For den videre udvidelse af vedvarende energikilder kun kan lykkes, hvis accepten i befolkningen opretholdes. Der skal også tages hensyn til, at plangiveren kan udforme privilegeret brug i ydreområdet i overensstemmelse med kravet om hensyntagen og kan fastsætte et større afstandskrav til visse mere beskyttelsesværdige boliger i det indre område, hvor beboelsesbygninger ikke kun er undtagelsesvis tilladt i henhold til bygningsreglementet.

I det klart tyndere befolkede ydreområde skal afstanden på tre gange den samlede højde sikre, at udvidelsen af vindmølleanlæg stadig er mulig. Under hensyntagen til retspraksis i fortolkningen og anvendelsen af planlægningslovens begreb om almen interesse i henhold til § 35, stk. 3, sætning 1 BauGB udgår fra et vindmølleanlæg normalt ikke en visuelt påtrængende, loven om hensyntagen gældende, virkning, til last for boligs brug, hvis afstanden er mindst tre gange vindmølleanlæggets samlede højde.

B til 8

Da, i henhold til 3 Z, stk. 4, hele delstatens territorium er genstand for en fornyet undersøgelse, kontrolleres de tidligere egnede områder og eksisterende vindmølleparker med mindst tre vindmølleanlæg, udenom dem, som er følge af en Repoweringforanstaltning, for at se om de opfylder kravene i det overordnede koncept. Dette tjener primært til at beskytte de gamle anlægsoperatørers interesser. Samtidig tages den tidligere etablerede infrastruktur (netværksforbindelse og netværksudvidelse) i betragtning og beskyttes. De regionale planer bør tage højde for disse bekymringer ved udvælgelsen af prioritetsområder.

B til 9

Dette regionale planlægningsmål fastlægger, både for regionalplanlægning og kommunerne, at der i tillæg til prioritetsområderne også skal tage højde for afstanden til

bosættelsesudvikling, der kræves til udnyttelse af vindenergiforbruget, ved bestemmelse af konkurrerende anvendelser.

Dette gælder for planlægningsbestemmelser som bosættelsesakserne (► 2.4.1) og byggepladsgrænserne (► 2.4.2) samt for konkurrerende anvendelser, der skal bestemmes af den bymæssige arealplanlægning.

Bestemmelsen begrænser kommunernes planlægningssoverhøjhed i den udstrækning, at fremtidige planer, som endnu ikke er kendt i planlægningsproceduren af regionalplanerne, skal underkaste sig de afstandsbestemmelser, der gælder mellem prioritetsområder vindenergi eller prioritetsområder Repowering og boligbrug. Ved udpegningen af de prioritetsområder vindenergi og prioritetsområder for Repowering betragtes kommunens fastlagte planlægning som et blødt tabu, og der tages hensyn til planlagte bosættelsesudviklinger ved vurderingen. Sidstnævnte forekommer, når kommunen udfører uformel planlægning samt løbende byggeplan og forfatningsmæssige procedurer. Denne forpligtelse, som de kommunale planlægningsmyndigheder er underlagt, er retfærdiggjort gennem den nødvendige forebyggende beskyttelse af boligbruget mod immissioner.

B til 10

For prioritetsområder, der overstiger kommunale grænser, bør kommunale planmyndigheder i henhold til § 2, stk. 2, BauGB koordinere før og under planlægningsprocessen. Navnlig skal krav til byplanlægning og aspekter af landskabsbeskyttelse inddrages, som ikke kan optages på regionalt planniveau. Samtidig skal energiøkonomisk optimering i grænseoverskridende projekter tages i betragtning (netforbindelse og -forsyning samt skyggeeffekter). Planlægnings- og miljømæssige krav til anvendelse af vindenergi fører, især i den tysk-danske grænseregion, til en høj grad af koordinering, som kommunerne skal tage hensyn til i byggeplanproceduren og myndighederne i licensproceduren.

B til 11

Udelukkelsesvirkning gælder ubegrænset, også for individuelle anlæg og Repowering-projekter. Dette er konsekvensen af de udpegede prioritetsområder med udelukkelsesvirkning, der er baseret på de ensartede udelukkelseskriterier for vindenergi, som beskrevet i det overordnede rumlige koncept for vindenergi i delstaten Slesvig-Holsten.

Ved individuelle små vindmølle anlæg eller grupper af to anlæg med en samlet højde på generelt op til 30 meter, antages det almindeligvis, at de miljømæssige og rumlige effekter er mindre, hvorfor de ikke falder ind under den rumlige planlægningseksklusion. I modsætning hertil har grupper af tre eller flere mindre vindmølle anlæg stærkere miljømæssige og rumlige effekter, og er derfor rumeffektive og dækkes derfor af den rumlige udelukkelse. Undtagelsen for vindmølle anlæg op til en højde på normalt 70 meter, som tjener som en tilknytning til en privilegeret drift i ydreområdet i henhold til § 35 stk. 1 numre 1 til 4 BauGB, retfærdiggøres på den ene side gennem det primære anlægs juridiske privilegium. På den anden side medfører i forbindelse med disse anlæg, der er forbundet med en privilegeret drift, den strukturelle tidligere belastning af lokaliteten og den rumlige funktionelle opgave, generelt mindre miljøpåvirkninger end anlæg, der hverken er små anlæg eller hjælpeanlæg.

B til 12

Vindmølleanlæg med en totalhøjde på over 100 m skal synliggøres om natten med rødt blinkende lys og fra 150 m totalhøjde ved permanent rød tårnbelysning. Denne signalisering ses kritisk i befolkningen, fordi de rødt blinkende lys ofte opfattes som forstyrrende. Med den nødbaserede belysning aktiveres alle advarselslys kun, når et fly nærmer sig, så negative virkninger reduceres. For at øge accepten blandt befolkningen skal der anvendes de nyeste tekniske muligheder, især for vindmølleparker i nærheden af boligkvarterer, for at reducere belysning opfattet som irriterende, til det minimum, der er nødvendigt for sikkerheden. Den generelle administrative regel for belysning af flyvehindringer tillader nødbaseret belysning i henhold til de betingelser, der er fastsat i denne normeret administrative forordning. En forpligtelse til at anvende den nødbaserede belysning eksisterer ikke i Slesvig-Holsten. Dog kan brugen af nødbaseret belysning inden for rammerne af reduktionspåbud af naturbeskyttelseslovgivningen i henhold til § 13 BNatSchG tages i betragtning, således at den grundlæggende værdi, der anvendes ved beregningen af erstatningspengene, kan reduceres.